

Стенограма – първо четене, 18 декември 2009

<http://www.parliament.bg/?page=plSt&SType=show&lng=bg&id=654>

„ Следва:

ПЪРВО ЧЕТЕНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА РАДИОТО И ТЕЛЕВИЗИЯТА.

Вносител е Министерският съвет.

Законопроектът е разпределен на водещата Комисия по културата, гражданското общество и медиите, и съпътстващи комисии – Комисията по транспорт, информационни технологии и съобщения, Комисията по образованието, науката и въпросите на децата, младежта и спорта, и Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове.

С доклада на водещата комисия ще ни запознае председателят ѝ госпожа Даниела Петрова.

Заповядайте.

ДОКЛАДЧИК ДАНИЕЛА ПЕТРОВА: Уважаема госпожо председател, уважаеми колеги! Процедура. Моля на основание чл. 39, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание до пленарната зала да бъдат допуснати: заместник-министърът на културата господин Димитър Дерелиев, Милда Паунова – директор на дирекция „Правна“, и експертите Ивелина Колева и Аксиния Бонева.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Моля да гласуваме направеното процедурно предложение.

Гласували 99 народни представители: за 97, против няма, въздържали се 2.

Предложението е прието.

Моля квесторите да поканят гостите.

ДОКЛАДЧИК ДАНИЕЛА ПЕТРОВА:

ДОКЛАД

за първо гласуване

относно Законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, № 902-01-53, внесен от Министерския съвет на 3.12.2009 г.

На редовно заседание, проведено на 9.12.2009 г., **Комисията по културата,** гражданското общество и медиите обсъди Законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, № 902-01-53, внесен от Министерския съвет на 3.12.2009 г.

В заседанието взеха участие: господин Димитър Дерелиев – заместник-министър на културата, господин Първан Русинов – заместник-министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията, и представители на: Комисията за регулиране на съобщенията, Съвета за електронни медии, Българската национална

телевизия, Българското национално радио, Асоциацията на българските радио- и телевизионни оператори, Асоциацията на телевизионните продуценти, Асоциацията на филмовите продуценти, Асоциацията на PR агенциите и Българския дарителски форум.

Законопроектът бе представен от господин Димитър Дерелиев – заместник-министър на културата.

Със Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията се цели да бъдат въведени изискванията на Директива 2007/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2007 г. (наричана по-нататък „Директивата”), за изменение на Директива 89/552/ЕИО на Съвета, чийто срок на транспониране изтича на 19 декември 2009 г.

Директивата извършва съществени промени в координираните области на регулация на телевизионното разпръскване и телевизионната дейност и разширява обхвата на регулация и на услуги по заявка. Това се налага във връзка с развитието на нови технологии и бизнес модели, за да се гарантират най-добри условия за конкурентоспособност и правна сигурност за европейските информационни технологии, медийни индустрии и услуги, както и зачитане на културното и езиковото многообразие. Приложното поле на директивата не обхваща електронните варианти на вестници и списания.

Със законопроекта се заменя сегашната радио- и телевизионна дейност с предоставянето на аудиовизуални медийни услуги и радиоуслуги и се разширява регулацията по отношение на аудиовизуалните медийни услуги по заявка. Разпоредбите на действащия Закон за радиото и телевизията относно защитата на физическото, умственото и нравственото развитие на пълнолетни и непълнолетни, както и защитата на човешкото достойнство съгласно изискванията на директивата се прилагат вече за всички аудиовизуални медийни услуги и търговски съобщения. В Глава четвърта на Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията са разписани норми, касаещи търговските съобщения. Рекламата, спонсорството, телевизионният пазар или радиопазар, както и позиционирането на продукт са форми на търговско съобщение. Тези съобщения трябва да са ясно разпознаваеми като такива. Забранени са скритите търговски съобщения. Предлага се да се въведе по-либерален режим на регулация на търговските съобщения по отношение на традиционното телевизионно излъчване и основен пакет от правила относно услугите по заявка.

Със законопроекта се запазва позволеното време за реклама на час, но е облекчено прекъсването на определени произведения като филми, новини и детски предавания. Премахва се ограничението върху количеството телевизионна реклама, излъчвана на ден, но е запазено почасовото ограничение от 12 минути на час по отношение на телевизионните рекламни и телепазарни спотове. В съответствие с директивата законопроектът разграничава позиционирането на продукти от скритата реклама.

С Преходните и заключителни разпоредби на законопроекта се предлага да бъде отменен Законът за публичното радиоразпръскване. Програмите на БНТ и БНР ще се разпространяват и чрез обществена електронна съобщителна мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване с национален обхват. Предприятието, получило разрешение за обществена мрежа за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване, е длъжно да разпространява в некодирен вид до четири телевизионни програми на БНТ и до четири радиопрограми на БНР.

С отмяната на Закона за публичното радиоразпръскване се отменят и разпоредби, които биха попречили за развитието на цифровите излъчвания на обществения радиооператор БНР. Става въпрос за текстовете, касаещи осигуряването на необходимия индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за наземно цифрово разпространение – DRM и/или други цифрови технологии, на програмите на БНР.

С предложения текст на чл. 19а, ал. 2 се въвежда квота от 25% за български произведения, създадени от независими продуценти, като в общото годишно програмно време изпълнението на този праг не включва повторенията на такива произведения. В действащия закон е заложена квота от 10% за европейски произведения, създадени от външни продуценти, която е отразена в промените на Закона за радиото и телевизията от 2000 г., извършени с оглед синхронизиране на общностното законодателство с националното.

Текстовете на Директивата не налагат промяна, касаеща корекция на квотите, които са в съответствие с културното многообразие и поставените в Лисабонския договор приоритети пред общността. Законопроектът за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията въвежда изискванията и принципите на Директивата, съгласно добрите практики в държавите – членки на Европейския съюз, и е от съществено значение за развитието на медийната среда у нас.

След проведената дискусия Комисията по културата, гражданското общество и медиите единодушно с 15 гласа „за” предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, № 902-01-53, внесен от Министерски съвет на 3 декември 2009 г.”
Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: С доклада на Комисията по транспорт, информационни технологии и съобщения ще ни запознае Иван Вълков – председател на комисията.

ДОКЛАДЧИК ИВАН ВЪЛКОВ: Уважаема госпожо председател, уважаеми колеги!

„ДОКЛАД
на Комисията по транспорт, информационни технологии и

съобщения относно Законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, № 902-01-53, внесен от Министерския съвет на 3 декември 2009 г.

На заседание на Комисията по транспорт, информационни технологии и съобщения, проведено на 10 декември 2009 г., бе обсъден законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, № 902-01-53, внесен от Министерския съвет.

На заседанието присъстваха господин Първан Русинов - заместник-министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията, и господин Димитър Дерелиев – заместник-министър на културата.

Законопроектът беше представен от господин Димитър Дерелиев.

Законопроектът за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията въвежда принципите на Директива 2007/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2007 г. за изменение на Директива 89/552/ЕИО за координирането на някои разпоредби, установени в действащи закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги.

Законопроектът заменя сегашната радио- и телевизионна дейност с предоставянето на аудио-визуални медийни услуги и радиоуслуги и разширява регулацията по отношение на аудио-визуалните медийни услуги по заявка.

В законопроекта основно място заемат разпоредбите, които въвеждат изискванията на директивата относно защитата на физическото, умственото и нравственото развитие на малолетните и непълнолетните, не само в традиционните телевизионни излъчвания, но и при излъчването на всички аудио-визуални медийни услуги и търговски съобщения.

Предложеният законопроект въвежда и правилата, при които възниква правото на излъчване на кратки репортажи, правилата за излъчване на търговските съобщения, начина на спонсорирането им, както и позиционирането на продуктите, рекламата и пазара в телевизионните програми. В него са уредени правилата за предоставяне на медийните услуги по заявка, както и изграждането на публичен регистър към Съвета за електронни медии. Предвидени са промени в размера на глобите, които могат да се налагат на лицата и медиите, нарушили закона.

С Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта се предлага да бъде отменен Законът за публичното радиоразпръскване.

Приетият през май 2009 г. Закон за публичното радиоразпръскване урежда участието на държавата при осигуряване разпространението на програмите на Българската национална телевизия и на Българското национално радио на територията на Република България. Неговата цел е да се осигури разпространението на програмите на Българската национална телевизия и на Българското национално радио чрез наземно цифрово радиоразпръскване, включително необходимият за това индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър.

Философията на закона се основава на идеята за разделяне на преноса на радио- и телевизионни сигнали от тяхното излъчване в ефир. Поради това законът предвижда учредяването на два правни субекта, извършващи съответната дейност по пренос на сигнал и по излъчването им. Съгласно закона осъществяването на електронни съобщения чрез електронна съобщителна мрежа за пренос на радио- и телевизионни програми се извършва от търговско дружество по Търговския закон с държавно участие, а излъчването в ефир на програмите на Българската национална телевизия и на Българското национално радио – от новообразувана Национална компания „Обществено цифрово радиоразпръскване” със статут на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.

Приетият подход за създаването на две предприятия – едното за разпространение, а другото за пренос – не кореспондира със Закона за електронните съобщения, който определя електронната съобщителна мрежа като съвкупност от преносни и от излъчващи съоръжения. Освен това стартирането и дейността на предприятията е свързано с огромни разходи от държавния бюджет за изграждането, експлоатацията и поддържането на електронните съобщителни мрежи на предвидените в Закона за публичното радиоразпръскване търговци.

В законопроекта е предвидено създаването на текстове, които създават възможност едно предприятие - 100% частна компания, да реализира преноса и излъчването като една електронна съобщителна мрежа за обществено наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване.

След проведената дискусия и изказаните мнения, Комисията по транспорт, информационни технологии и съобщения, с 13 гласа “за” и 3 гласа “въздържал се” предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, № 902-01-53, внесен от Министерски съвет на 3 декември 2009 г.”

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря.

С доклада на Комисията по образованието, науката и въпросите на децата, младежта и спорта ще ни запознае госпожа Галина Банковска – председател на комисията.

ДОКЛАДЧИК ГАЛИНА БАНКОВСКА: Уважаема госпожо председател, уважаеми дами и господа народни представители!

„ДОКЛАД

относно Законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, № 902-01-53, внесен от Министерския съвет на 3 декември 2009 г.

На свое извънредно заседание, проведено на 10 декември 2009 г., **Комисията по образованието, науката и въпросите на децата**, младежта и спорта обсъди Законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, №

902-01-53, внесен от Министерския съвет на 3 декември 2009 г.

На заседанието присъстваха: Димитър Дерелиев – заместник-министър на културата, Радиона Никова от Държавната агенция за закрила на детето, Златка Георгиева – представител на Съвета за електронни медии, и Гриша Камбуров – изпълнителен директор на Асоциацията на българските радио-телевизионни оператори.

Законопроектът бе представен от страна на вносителите от заместник-министър Димитър Дерелиев.

Основните промени произтичат от хармонизиране на закона с актуализираната от Европейския парламент Директива 2007/65/ЕО. Те са предизвикани от нуждата да се регулира дейността на новите доставчици на медийни услуги, основани на информационните технологии, наред с традиционните радио- и телевизионни оператори.

С оглед пределите на компетентност на комисията най-съществените предложения са следните:

Навсякъде думите „малолетни и непълнолетни“ се заменят с „деца“. Това не е изискване на Европейската директива 2007/65/ЕО, която борави с термина „непълнолетни лица“, а е синхронизиране с българския Закон за закрила на детето.

В чл. 19 се въвежда нова алинея:

„(1) Медийни услуги по заявка, които могат сериозно да увредят физическото, умственото или моралното развитие на децата, се предоставят само по начин, гарантиращ, че децата обичайно няма да чуят или видят такива медийни услуги по заявка.”

Разпоредбата на чл. 32, ал. 4 се изменя, както следва:

„Съветът за електронни медии и доставчиците на медийни услуги ежегодно сключват споразумение за защита на децата от съдържание, насочено към увреждане на тяхното физическо, умствено и морално развитие.”

Разпоредбата на чл. 75, ал. 9 защитава правата на децата при излъчване на търговски съобщения.

В чл. 83 се забранява позиционирането на продукти в детски предавания, а в чл. 85, ал. 3 се разрешава детски предавания да бъдат прекъсвани от реклами по веднъж за всеки период от най-малко 30 минути, при условие че определената продължителност на предаването е по-голяма от 30 минути.

Комисията констатира, че предложеният законопроект не е предварително писмено съгласуван с Националния съвет за закрила на детето съгласно чл. 18, ал. 2 от Закона за закрила на детето.

Основната дискусия се проведе по чл. 32, ал. 4. Бе изяснено, че е възприета европейската идея за баланс между регулацията от страна на Съвета за електронни медии и саморегулацията на медиите с оглед деликатната материя по закрила на правата на детето.

Предложено бе да се направи връзка между нормата за сключване на споразумение и етичните журналистически кодекси. В рамките на саморегулацията към прилагането на чл. 32 биха могли да се включат и медийни неправителствени организации като Асоциацията на българските радио- и телевизионни оператори, Националният съвет за журналистическа етика и Съветът за саморегулация в рекламата.

Направено бе и важното уточнение, че Държавната агенция за закрила на детето не може да бъде страна по подобно споразумение, но задължително трябва да участва в работните групи по изготвянето му в качеството си на специализиран държавен орган, който и досега внася преобладаваща част от сигналите в СЕМ по въпросите на децата. Прие се, че ежегодното сключване на споразумение е по-гъвкаво и позволява ежегоден преглед на практиката по изпълнението в бързо променящата се медийна среда.

В тази връзка вносителите информираха за постъпило становище на Съвета за електронни медии с предложение за допълнително прецизиране на текста на чл. 32, ал. 4, което ще се има предвид между първо и второ четене на законопроекта. По чл. 75, ал. 9 бе обсъдено предложението да се забрани въобще участие на деца в реклами, като възможно изключение може да има за търговски съобщения, в т.ч. и реклами за стоки и услуги, предназначени само за деца.

Народните представители изразиха своята неудовлетвореност от факта, че при обсъждане на мерките за защита на децата не присъства председателят или друг член, а само юридическият консултант на Съвета за електронни медии и възразиха срещу предложените ниски глоби за оператори, които нарушават правата на децата.

Увеличаването им би засилило превантивните функции на СЕМ, който може да реализира значителен приход и дори да мине на самоиздръжка. Представителят на СЕМ също потвърди, че санкциите са ниски и непрецизирани с оглед тежестта на нарушението. По този повод членовете на комисията препоръчаха на СЕМ да ревизира собствените си критерии и да налагат максимална глоба още при първо нарушение, когато става дума за деца.

Вносителите увериха, че ще разгледат задълбочено всички предложения и те ще се имат предвид при практическото приложение на закона.

Извън компетентността на комисията бе коментирана разпоредбата на чл. 19а – най-малко 50 на сто от общото годишно програмно време на телевизионните програми да бъде предназначено за европейски произведения, като поне 25 на сто да е за български произведения, създадени от независими продуценти. Бе поставен въпросът доколко е изпълнимо като обем и дали разграничението между български и европейски продуцент не е в конфликт с общностното право.

Народните представители от „Атака“ заявиха, че подкрепят разширяването на мерките за защита на децата, но не са съгласни с формулировката на чл. 12 от

закона за предаванията на майчин, неофициален език и ще се въздържат при гласуването.

След приключване на обсъждането и проведено гласуване с резултати: „за” – 11 гласа, „против” няма, „въздържали се” – 2, Комисията по образованието, науката и въпросите на децата, младежта и спорта предлага на Народното събрание да подкрепи на първо гласуване проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, № 902-01-53, внесен от Министерския съвет на 3 декември 2009 г.”

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря, госпожо Банковска.

Следва становище на Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове, с което ще ни запознае председателят на комисията – народният представител Светлин Танчев.

ДОКЛАДЧИК СВЕТЛИН ТАНЧЕВ: Уважаема госпожо председател, уважаеми колеги народни представители!

„На заседанието, проведено на 9 декември 2009 г., **Комисията по европейските въпроси** и контрол на европейските фондове разгледа проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, внесен от Министерския съвет. В заседанието на комисията взеха участие: Димитър Дерелиев – заместник-министър на културата, Милда Паунова – директор на дирекция „Правна” в Министерството на културата, и Гриша Камбуров – изпълнителен директор на Асоциацията на българските радио- и телевизионни оператори.

Предложеният законопроект въвежда изискванията на Директива 2007/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2007 г. за изменение на Директива 89/552/ЕИО на Съвета относно координирането на някои разпоредби, формулирани в действащите закони, подзаконови и административни актове на държавите - членки, отнасящи се до упражняване на телевизионна дейност. Настоящата директива се приема в изпълнение на инициативата „i2010” на Европейската комисия, която предвижда изграждането на европейско информационно общество, което да подпомага растежа и заетостта в информационното общество и медийните индустрии. Европейската комисия намира това за широкообхватна стратегия, предназначена да насърчава производството на европейско съдържание, развитието на цифровата икономика и възприемането на информационни и комуникационни технологии на фона на сближаването на услугите на информационното общество и на медийни услуги посредством модернизиране и използване на регулаторни инструменти, научни изследвания и партньорство с индустрията.

Директивата подпомага спазването на основните права на гражданите и е изработена изцяло в съответствие с принципите, приети в Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално член 11 от нея. Ето защо Директивата е изработена така, че по никакъв начин да не възпрепятства държавите - членки да прилагат конституционните си правила относно свободата на пресата и свободата

на изразяване в средствата за масово осведомяване.

В законопроекта се въвеждат разпоредбите на Директива 2007/65/ЕО, сред които основно място заемат разпоредбите, които въвеждат: изискванията на директивата относно защитата на физическото, умственото и нравственото развитие на малолетните и непълнолетните не само в традиционните телевизионни излъчвания, но и при излъчването на всички аудио-визуални медийни услуги и търговски съобщения.

Законопроектът въвежда правилата, при които възниква правото на излъчване на кратки репортажи, правилата за излъчване на търговските съобщения, начинът за спонсорирането им, както и позиционирането на продуктите, рекламата и пазара в телевизионните програми.

В законопроекта са уредени правилата за предоставяне на медийни услуги по заявка, както и изграждането на публичен регистър към Съвета за електронни медии. Предвидени са промени в размера на глобите, които могат да се налагат на лицата и медиите, нарушили закона.

В процеса на дискусията бяха направени следните бележки по законопроекта:

1. В § 2, изменящ чл. 2, ал. 2 от законопроекта, думите „членове 49 и 50 от Договора за създаване на Европейска общност” следва да се заменят с думите „членове 56 и 57 от Договора за функционирането на Европейския съюз”.

В § 2, изменящ чл. 2, ал. 3 от законопроекта не е въведено напълно определението за аудио-визуално предаване, предвидено в чл. 1, буква „б” на Директива 2007/65/ЕО. За целта в края на чл. 2, ал. 3 на законопроекта след думата „услуги” следва да се добави изразът „и чиято форма е сравнима с формата и съдържанието на телевизионно излъчване”.

2. В § 2 и § 5 от законопроекта са цитирани разпоредби на директиви, които не са директно приложими и следва да бъдат коректно транспонирани.

3. В § 20, в новосъздадения чл. 19а, ал. 2, думите „български произведения” следва да бъдат заменени с думите „европейски произведения”.

4. В § 55 от законопроекта, с оглед правилното цитиране на посочени в текста директиви, се предлага текстът на новия § 1а от Допълнителните разпоредби на законопроекта да придобие следната редакция:

„§ 1а. Този закон въвежда изискванията на Директива 2007/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2007 г., за изменение на Директива 89/552/ЕИО на Съвета, относно координирането на някои разпоредби, формулирани в действащи закони, подзаконови и административни актове на държавите - членки, отнасящи се до упражняване на телевизионна дейност.”

С оглед на гореизложеното и в резултат на проведеното гласуване, Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове предлага с 15 гласа „за” на Народното събрание да приеме на първо гласуване проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, № 902 01 53, внесен от Министерския съвет на 3 декември 2009 г., като водещата комисия вземе предвид направените бележки между първо и второ гласуване на законопроекта.” Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: И аз благодаря, господин Танчев.

След като изслушахме докладите на комисиите, **откривам дебата** по Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията.

Моля народните представители, които желаят да вземат отношение, да направят това.

Господин Курумбашев, заповядайте.

ПЕТЪР КУРУМБАШЕВ (КБ): Благодаря Ви, госпожо председател.

Уважаема госпожо председател, уважаеми колеги! Както вече чухте може би от доклада на председателката на нашата Комисия по културата, гражданското общество и медиите, този доклад беше подкрепен, поне от нашата комисия, единодушно.

Ние смятаме, че на първо четене този законопроект трябва да бъде подкрепен, но от друга страна бихме искали да направим някои наши забележки, които не са толкова големи, че да ни дадат основание да гласуваме „въздържали се” или „против”, но си струва да бъдат казани в залата.

Първото нещо, което исках да отбележа, е, че по някой път, покрай хармонизацията на европейските директиви, авторите се изкушават и вкарват някои не много хармонизационни текстове. Какво имам предвид в случая? Това е § 15, където се прави изменение на чл. 15, който е класическа поправка срещу свободата на словото, а именно - досега текстът беше, че доставчиците на медийни услуги не са длъжни да разкриват източниците на информация, точка. Текстът е много ясен. Сега обаче се слага една запетайка и се казва: „освен ако има висящо съдебно производство или друго висящо производство по жалба на засегнато лице”.

Какво се случва? Някой публикува някакъв материал, някой се чувства като засегнато лице, пуска една жалба, дори не е написано каква да е жалбата, може дори да не е до съда, както разбирам, и авторът на материала вече е длъжен да разкрие своя източник на информация. Такава практика в Европейския съюз няма.

В § 16, ал. 3 също така се казва, че ограниченията по ал. 1 – тази, която ви цитирах – не се прилагат, когато по отношение на лицето има влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер, тоест отново тук можем да задължим доставчика на медийни услуги или пък съответния журналист да разкрие своите източници на информация.

Много пъти са се водили дела срещу журналисти, които да бъдат заставени да разкрият своите източници на информация, и много пъти тези дела са били губени на различни инстанции в различни държави от Европейския съюз. Искам да ви кажа, че според мен § 15 и § 16 трябва да останат в по-старите си редакции, а именно, че доставчиците на медийни услуги не са длъжни да разкриват източниците на информация, без допълнителни тълкувания.

По-нататък - § 20. Въвежда се не само това да има 50% изисквания за европейска продукция, но и 50% от тази продукция да бъде от български производител. Аз смятам, че това е една добра поправка, тъй като тя стимулира българските продуценти, а не, например, френските, германските, полските или всички останали, които са в Европейския съюз. В досегашната дефиниция беше просто „европейска продукция” и така, например, да кажем, един шведски собственик на телевизия може да пусне 50% шведска продукция и казва: „Тя европейска ли е? Да, европейска е. Е, няма българска, съжалявам”.

Въвеждането на задължителен процент българска продукция, според мен, е добра стъпка в посока на това ние да подкрепим нашите продуценти, нашите режисьори, нашите актьори.

Според мен е хубаво да се въведат действително тези дефиниции. Между другото колегата, който е председател на Комисията по европейските фондове, спомена някои от тях. За да бъдат окончателно изчерпателно описани, може би в Преходни и заключителни разпоредби да има текстове по отношение на това какво е външен продуцент, български производител и т.н.

Има и пак една запетайка, върху която искам да ви обърна внимание в този чл. 20. Там се казва, че трябва да има толкова процента европейска продукция и толкова процента българска. Слага се запетайка и следва: „когато практически това е възможно”. С този текст ние обезсмисляме абсолютно целия член.

Да приемем, че, примерно, аз казвам: хайде, че сме с господин Велчев в тази комисия, че ще му дам 1 млн. лв., когато ми е практически възможно. Все не ми се оказва практически възможно. Теоретически ми е възможно, но практически все не ми се получава.

КРАСИМИР ВЕЛЧЕВ (ГЕРБ, от място): Или аз ще ти го върна, когато практически ми е възможно...

ПЕТЪР КУРУМБАШЕВ: Един ден, надявам се. (Оживление.) Между другото, този текст седи там от 1998 г., да знаете, за „когато практически това е възможно”, така че аз смятам за целесъобразно този текст просто да отпадне. В § 35 и § 36 има една много интересна процедура, която е описана, за създаване на съвместна програма.

Знаете, че по принцип се създава доста тежка процедура, когато се кандидатства за външна продукция. Има си конкурс, изобщо е разписана тази процедура, както и затова се създават тези квоти. Тук обаче в § 35 и § 36 е записано, че Българската национална телевизия не просто съвместно предаване или външно предаване, но има право да създава програми съвместно с други физически и юридически лица.

И обърнете внимание, че след като е направен конкурсът, последната алинея казва, че след като се вземе решение в 7-дневен срок, Съветът за електронни медии с мотивирано решение съгласува вида и профила на тази съвместна телевизионна програма и я лицензира без конкурс. Защо да я има тази радост наистина да се лицензира без конкурс? И защо може по този начин да се провежда? И каква е тази съвместна телевизионна програма, която може да се направи по този начин?

Просто аз смятам, че тези параграфи 35 и 36, които описват тази процедура, трябва да отпаднат и ще внесе такова предложение.

И последното предложение, което исках да направя, беше във връзка с това част от глобите, които налага Съветът за електронни медии, да остават като негов приход, а не да отиват изцяло в държавния бюджет, както е в момента. Съществува такава практика и в България по отношение, примерно, на КРС. Мисля, че 8% от глобите, които налага КРС, остават в неговия бюджет. Между другото, също е европейска практика част от глобите, налагани от регулатора, да остават в негова полза. Разбира се, малка част, защото ако отиде по-голямата част, тогава регулаторът може да бъде стимулиран да налага повече глоби, за да има повече приходи, затова трябва да се внимава. Аз мисля, че резонният процент е между 15 и 20 на сто. Това са забележките, които имах. Благодаря ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря, господин Курумбашев.
Реплики няма.

Има ли други народни представители, които желаят да вземат отношение?
Заповядайте, господин Иванов.

ИВАН ИВАНОВ (СК): Уважаема госпожо председател, уважаеми колеги!
Изменителният Закон за радиото и телевизията, който е предложен на нашето внимание, заслужава да бъде подкрепен. Аз ще го направя заедно с моите колеги от Синята коалиция.
Заслужава да бъде подкрепен по няколко причини и ще се постарая съвсем накратко да ги изброя.

Първата и за мен най-важна е, че този закон отменя Закона за публичното радиоразпръскване, който беше един наистина закон, обслужващ корпоративни интереси, приет в последните дни на Четиридесетото Народно събрание със сериозни финансови ангажименти. Слава Богу, не можа да се реализира, защото това щеше да бъде поредният скандал в публичното телевизионно и радиоразпръскване.

Втората причина, поради която законът заслужава да бъде подкрепен, е, че се създава един много по-либерализиран режим за търговските съобщения. Едновременно с това те трябва да отговарят на определени общи изисквания, които са свързани най-вече с изисквания към достойнството на гражданите, запазване правата на децата, забрана за реклама, която например е свързана с цигари и тютюневи изделия, както и на лекарствени продукти от определен клас – тези, които са по лекарско предписание.

Има и още една причина за подкрепа, която искам да декларирам директно. Това е, че се въвеждат норми за по-голяма публичност, откритост на Съвета за електронни медии. Това, което наистина е нужно и е обществено полезно.

Относно закона има, разбира се, и причини, които ни карат да отправим не само забележки, но и предложения между първо и второ четене за промяна на някои текстове. Няма да бъде изчерпателен. По време на заседанието на комисията отбелязах повечето от моите забележки към закона. Тук ще се спра само на една и моята позиция е диаметрално противоположна на позицията, която зае преди малко господин Петър Курумбашев. Това е промяната, която е направена в досега действащия закон по отношение на квоти, които се предоставят за независима външна продукция.

Директивата на Европейския съюз е много точна и еднозначна. Тя е изцяло пренесена, транспонирана в досега действащия закон в чл. 10, ал. 3, където се изисква следното – чета дословно само същността на алинеята: „Най-малко 10% от общото годишно телевизионно време, като се изключват новините и някои други предавания от ежедневен характер, трябва да бъде предназначено за европейски произведения, създадени от външни продуценти”. Като се счита, че това трудно може да бъде постигнато изведнъж, се казва, че съотношението трябва да бъде постигнато постепенно чрез отделяне на достатъчно средства и т.н.

С тази промяна законът беше представен и промените тогава бяха одобрени от Съвета на Европа, който следи нашето законодателство, особено в областта на медиите. Изведнъж сега ни се предлага промяна, изключително драстична. Това е в § 20, ал. 2, в която се казва: „Най-малко 25% от общото годишно време на телевизионните програми - отново се изключват новините и други подобни предавания - трябва да е предназначено за български произведения, създадени от независими продуценти”. И още нещо, което е още по-скандално. В последното изречение на ал. 2 се заявява: „В общото годишно програмно време изпълнението на този праг не включва повторенията на такива произведения”.

В първия миг всеки от вас може да се настрои патриотично и да каже: „Да, разбира се, защо не, български продуценти трябва да представят продукция!” Аз питам: ако е качествена продукцията, кой спира не 10%, не 25%, 50% от програмното време да бъде предоставено на такива произведения? Но ако е некачествена, какво следва? Следва едно опощяване на програмите на телевизионните оператори, при това опощяване, което е законово разписано.

Нека си помислим първо, това насърчава ли конкуренцията между операторите? Ще ви кажа категорично „не”, защото тези 25%, заедно с повторенията, а вие знаете, че в различни часови пояси на програмата винаги се излъчват и повторения, ще даде 50% от програмното време. Към тях прибавете 20% за тези неизбежни сегменти, свързани с новини, спортни предавания, телевизионни игри, реклами, телетекст и телевизионен пазар, това дава около 80%. Кое то значи, че в условия на пазарно стопанство на операторите, които са стопански субекти, им се оставят само 30% за свободен програмен избор, включително за техните собствени произведения. Това е абсурдно отвсякъде.

Този текст, прощавайте, ми напомня за едни изисквания до 1989 г., които аз поради годините си помня много добре. Тогава телевизионното време беше строго сегментирано – толкова процента български произведения, толкова процента произведения от Съветския съюз, толкова процента от социалистическия лагер и останалото, каквото може да попадне, от капиталистическия свят. Нека бъдем коректни първо, към нашите зрители, второ - да насърчим конкуренцията, която е най-важна при едно свободно пазарно общество, и на трето място – нека коректно да отразяваме европейската директива. Чрез този текст дори независимостта на българските медии е поставена на прицел.

По тази причина, уважаеми колеги, макар че ще подкрепим законопроекта на първо четене - аз започнах с неговите достойнства и можех още да продължа да изброявам, ще настояваме категорично този текст да отпадне при второто четене на законопроекта и да се върне изискването на европейската директива, така както трябва всъщност да се подхожда в този случай. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря, господин Иванов.

Реплики?

Заповядайте.

АЛЕКСАНДЪР РАДОСЛАВОВ (КБ): Госпожо председател, колеги, колега Иванов! Не съм съгласен с Вашата теза и с разясненията, които дадохте за предаванията, които се предвижда да бъдат с български автори. Мисля, че при тази инвазия, която съществува, и то през последните 20 години, тази чалга култура, която властва в България (реплика от народния представител Иван Иванов), крайно време е Народното събрание и ние да мислим именно за възстановяване престижа на българската култура и за българската идентичност. Мисля, че замисълът е точно този.

Защото, вижте, всичко се предава вече на английски език. И Франция, и Германия, и всички страни, независимо че са основните страни-носители на европейските ценности, полагат усилия за запазване на собствените си културни периметри. Мисля, че това е един плюс на Четиридесет и първото Народно събрание, на вносителите, че за първи път се предоставят възможности, които ще осигурят едни културни, едни свестни програми на български език, защото ние трябва да стимулираме точно това. Какво се получава последните години? (Реплика от народния представител Иван Иванов.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Имате възможност за реплика, господин Иванов.

АЛЕКСАНДЪР РАДОСЛАВОВ: Получава се така, че се излъчват предавания за зрелища като „Биг Брадър“ и тем подобни, които аз никога не съм гледал, защото ме е срам да ги гледам. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря на господин Радославов. Реплика – заповядайте.

СТОЯН ИВАНОВ (Атака): Уважаема госпожо председател, уважаеми колеги! Господин Иванов, европейската директива не ни задължава да имаме само 10% отделено време за продукция на български продуценти.

ИВАН ИВАНОВ (СК, от място): Не по-малко от 10%.

СТОЯН ИВАНОВ: Да, там пише: не по-малко от 10%. Българският парламент може, разбира се, да увеличи тази цифра.

Друг е въпросът, че Вие сте прав специално за едно – втората част от текста е леко абсурдна. Предлагат ни се 25%, а в тези 25% да не влизат повторенията. Наистина всяка една продукция по телевизията се повтаря поне веднъж, това прави 50%, което пък влиза в конфликт с предходния текст, който ни препоръчва да имаме и 50% европейска продукция, а българската също е европейска, но само ако може. Така че ние също ще предложим тук известни корекции в текста. Може би ще вдигнем процента за българските продуценти, защото трябва да защитим българската продукция и да дадем възможност и на българските, ако щете, артисти и въобще на целия този бранш да се развива, но ще включим и възможност за някакви повторения – еднократно повторение и т.н. Това е въпрос на прецизиране и наистина ще го обмислим.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря.

Трета реплика? Няма желаещ.

Господин Иванов, заповядайте за дуплика.

ИВАН ИВАНОВ (СК): Уважаема госпожо председател, уважаеми колеги! По отношение на защитата на този лобистки текст, защото той наистина е лобистки и е предложен от съответното сдружение, на което с тази промяна се обслужват интересите му - той не е предложен от българските зрители, за които някои казаха : „Да предложим на българските зрители качествена продукция”. По отношение на него искам да попитам: господин Радославов, досегашната норма в закона забранява ли не 25%, а 55% да бъдат качествените български произведения от външни продуценти? Не забранява. Европейската комисия чрез директива постановява не по-малко от 10%. Ако те имаха вашата логика, щяха да кажат: „Петдесет – седемдесет процента от произведенията да бъдат от страните на Европейския съюз”, защото Европейската комисия представлява 27 страни – членки на Европейския съюз. Но за разлика от вас те знаят, че качествените произведения си пробиват път чрез зрителския интерес. Те се налагат и се показват. Културата не се защитава с проценти в закона, господин Радославов. Ние вече сме отживели този период. Културата се защитава с качеството на културното произведение.

АЛЕКСАНДЪР РАДОСЛАВОВ (КБ, от място): Какво лобистко има тук?

ИВАН ИВАНОВ: Има културни произведения, които са се чели нелегално в период, когато са били забранени. И обратно – има автори, които бяха издали по 40 тома, но знаете, че на 10 ноември 1989 г. бяха изхвърлени в боклука.

Мисълта ми е: ако искаме нашите продуценти да развиват качествена продукция, сме длъжни да ги оставим на състезателната конкурентна писта. Не случайно Европейската комисия казва: „Гарантирайте 10% и оттам нататък оставете правото на операторите на базата на конкуренцията да представят най-качественото, за да имате най-голяма зрителска аудитория и съответно зрителската аудитория да им донесе приходи”. Така, както вие искате да заложите тези проценти, все по-пошли и по-пошли продукции ще влизат, защото процентът ще е гарантиран. Знам това от висшето образование, когато имаше гарантирани проценти за определени категории кандидат-студенти, които влизаха с успех 3,00. И, разбира се, те нямаха никакво качество.

Оставете всичко на пистата на състезателността и конкуренцията!

АЛЕКСАНДЪР РАДОСЛАВОВ (КБ, от място): За да се направят качествени произведения, трябва да има кой да ги финансира.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря на господин Иванов.

За изказване има думата господин Михайлов.

МИХАИЛ МИХАЙЛОВ (СК): Уважаеми колеги, по време на работата на комисията аз зададох въпрос на заместник-министъра – какви са мотивите за вкарване на § 20, който е обсъждан отляво и отдясно, въобще от всички? Не можахме да получим убедителен отговор. Ще ви помоля да обърнете внимание на мотивите към законопроекта – в нито една от трите страници мотиви няма и една дума за § 20. На § 20 не му е мястото в тези изменения, защото целта им е хармонизиране с Директива 207. Това е направено.

Затова ние ще подкрепим законопроекта, но § 20, както каза и моят колега, е абсолютно лобистки параграф. Защо? Защото не можем да налагаме регулаторни механизми, каквито бяха характерни допреди 20 години – какво трябва да се гледа и какво не трябва да се гледа.

Ще задам съвсем обикновен въпрос: в момента има ли две или три национални телевизии, в които повече от 25% да са такива предавания? Има. Значи пазарът показва, че когато има добри продукции, те могат да си влязат в програмните схеми на телевизията и на състезателен принцип да се реализират. Но какво да направим с този текст? Да задължаваме ли по-малки телевизии и да казваме 50%, защото с повторенията задълженията за телевизиите да пускат външни продуценти стават между 50% и 60%. Това е абсолютно невъзможно. Според мен ние като законодател трябва да дадем рамката. Рамката ни е казана от европейските директиви – най-малко 10%. А дали ще бъдат 20% или 30%, това зависи от качеството на продукта. Според мен трябва да направим така, че пазарът да определи кои са качествени и добри, дали са български или не. Това пазарът си го решава, но най-вече аудиторията, зрителите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря, господин Михайлов.

Реплики? Няма.

За изказване има думата госпожа Фидосова.

ИСКРА ФИДОСОВА (ГЕРБ): Уважаема госпожо председател, уважаеми колеги народни представители, настоящото изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията се налага поради факта, че страната ни до края на годината – по-конкретно до 19 декември, трябва да приеме промени, които да хармонизират съществуващото законодателство - тоест сега действащия Закон за радиото и телевизията - с новата Директива за аудио-визуални и медийни услуги на Европейската комисия. Директивата, както очертаха и колегите – председатели на комисии, и народните представители, които се изказаха, има за основна цел да адаптира регулаторната рамка на аудио-визуалните услуги към предизвикателствата, продиктувани от новите технологии в сферата на аудиовизуалната технология, като в същото време са насочени изцяло към защита на правата и интересите на потребителите.

Необходимо е между първо и второ четене да бъдат прецизирани редица от текстовете. Тук съм съгласна с голяма част от изказванията на преждеговорившите. Един от текстовете, по който е необходима специална дискусия и да се обърне достатъчно внимание, е текстът на § 20, който засегнах и останалите колеги. Предложеното увеличение на тази квота от 25% за българските произведения, създадени от независими продуценти, смятам за изключително високо и драстично увеличение. Не съм против, а и ние от Парламентарната група на **ГЕРБ** не сме против да има увеличение, но сме против да има такова драстично увеличение. Ако трябва да има увеличение, то трябва да стане плавно във времето и да бъде съобразено с реалностите и с обществените нагласи, с обществен интерес. Не смятам, че в момента има обществена нагласа и обществен интерес към такова драстично увеличение.

Затова между първо и второ четене ще направим предложение за корекция в § 20 на посочените в момента в законопроекта 25%, за което ще апелирам за подкрепа. Колеги, трябва да помислим за дефиниране на основни понятия, което беше също засегнато от колегите. Ние, юристите, ще помогнем на колегите от водещата комисия с тази дефиниция, за да няма спорове по отношение на приложението впоследствие на тези текстове, които в момента променяме на първо и второ четене. Необходимо е да имаме ясна дефиниция по спорните термини.

Апелирам към всички днес да подкрепим на първо четене Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията. Тези текстове, които имат необходимост от корекция, ще бъдат коригирани. Ще бъдат внесени предложения между първо и второ четене и на второ четене ще изчистим в окончателната редакция всички спорни текстове. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря на госпожа Фидосова. Има ли реплики? Заповядайте, господин Курумбашев.

ПЕТЪР КУРУМБАШЕВ (КБ): Благодаря, госпожо председател. Както казват в едно от тези телевизионни предавания – „Гледам и не вярвам на ушите си”. Народните представители от БСП подкрепят законопроекта на Министерския съвет, както е внесен, а народните представители от **ГЕРБ** смятат, че трябва да бъде коригиран. Просто исках да ви обърна внимание на този факт. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Други реплики? Няма.

За дуплика – заповядайте, госпожо Фидосова.

ИСКРА ФИДОСОВА (ГЕРБ): Благодаря, госпожо председател.

Уважаеми колеги, уважаеми господин Курумбашев! Това, което казах, е, че е необходимо прецизиране и редактиране на част от текстовете, а не неподкрепа. И категорично няколко пъти в моето изказване, включително и последното изречение беше призив към всички в тази пленарна зала да се подкрепи на първо четене този законопроект. Няма нищо лошо в това от правно-техническа гледна точка и по отношение на една норма, в която се предвижда драстично увеличение, каквато е нормата на § 20, да се направят корекции. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря на госпожа Фидосова.

За изказване – господин Стефан Данаилов. Заповядайте.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ (КБ): Благодаря Ви, госпожо председател.

Уважаеми колеги, този диалог протече доста дълго в Комисията по културата, доста говорихме, има вече доста предложения от различни гилдии. Но бих искал само да припомня, че предстои и писане на нов Закон за радиото и телевизията. И си представям тогава какво ще стане. Когато прочетох предложението, дошло от Министерския съвет, не можех да повярвам, че може да се вземе такова наистина куражлийско решение – независимите продуценти да правят 25% програма от 50-те процента.

В Тридесет и деветото Народно събрание обсъждахме също едни поправки в Закона за радиото и телевизията. Там беше голяма битката за това, което сподели и колегата Курумбашев – за махане на запетайката, когато може. Кое то напълно се доказва в следващите девет години, че не може. Тук става въпрос за следното. Говорим за качество. Уважаеми колеги, качество в телевизионно производство, без да има нормалната финансова субсидия, не може да се постигне. Тук говорим за лобиране. Аз не искам да кажа, че господин Иван Иванов е свързан с групата на АБРО, които стоят пред частните телевизионери, но цялата работа е много проста. Ние все хокаме Националната телевизия, тя е единствена, която има по действащия закон 10% от бюджета, които държавата ѝ предоставя, за да реализира филмово производство. С какво ние можем да помолим уважаемите частни оператори да инвестират в такова производство? Защото това, което гледаме в тези девет години от така наречената българска програма - онзи ден се опитахме да направим сметка колко от това, което виждаме всяка вечер в големите телевизии, е чисто българско съчинение, това, което върви като шоу-програми и т.н., са купени игри от чужбина, реализирани от български продуценти. А когато говорим за качество, това значи, че трябва все пак по някакъв начин да се инвестира в сериозно изкуство, сериал, не говоря за кино. Обаче когато имаш 6 лв., какъв филм ще направиш? Три неща са се явили по двете ни големи частни телевизии, моите уважения и към двете: единият е „Тя и той”, другото беше „Хотел „България”, и третото – „Забранена любов”. Ето това е! Ами разбира се, че ще има смутове, защото аз знам при какви условия и по какъв начин работят моите колеги – от сценаристи до режисьори и оператори. Така правехме едно време телевизионен театър, само че с по-добра драматургия. И знам как се снима един сериозен сериал, да речем, в Италия. Той се снима като кино и

това изисква средства и това прави държавата Италия. Затова тези 25% не ги виждайте в това, че ще натиснем печалбата на тези телевизии. Ами ако ще иска да спечели 100 милиона, може да звучи грубо, ако те остават в България, ще е добре, но те отиват навън, защото те не са български телевизии. Какво пречи от 95 милиона 5 милиона да бъдат инвестирани именно в нещо, което е българско и което съм убеден, че хората искат. Защото ако видите допитвания как се гледа българско кино, дори и филмите, правени преди 20 години, хората искат да видят българско кино, но искат да видят качество. Сега се заляхме с турски програми. Ами един такъв филм, независимо от коя държава на Европа е, е много по-евтин като готов продукт да го преведеш зад кадър, отколкото да създадеш нещо българско.

От тази гледна точка мисля, че това беше нещо, което мен наистина ме учуди и, кълна ви се, аз го споделих с мои колеги от другите парламентарни групи - страх ме е, че това няма да мине. И само 36 часа след обсъждането в комисията започна натиск.

Аз съм сигурен, че трябва да стигнем до нещо, с което да подпомогнем. И да бъдат така любезни тези уважаеми господа и дами по друг начин да гледат на това, което е чисто българска култура. Защото, господин Михайлов, пазар в България за култура нямаме. Ако бяхме 60 милиона, да, но това е направо загиване. Този закон работи 9 години и малко преди това, когато беше в първия му вариант. И какво виждаме? Ние го виждаме с очите си, защото всеки от нас гледа телевизия. В този смисъл определено всички заставаме зад първото четене на законопроекта, но много важно с какъв кураж ще седнем в залата, когато дойде време да натискам бутоните за този законопроект. Все пак нека да бъдем точни: не бива да вдигаме като в „Плод и зеленчук“ с 2%, за да не ни се сърдят. Няма как, все някой ще е сърдит. Всички в политиката зависим от телевизии, но нали трябва да мислим и за това, което е в края на краищата е и наше, българско. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря.
Реплики? Господин Михайлов, заповядайте.

МИХАИЛ МИХАЙЛОВ (СК): Господин Данаилов, има разминаване именно в това, което Вие казвате. Ние сме 6-милионна държава и не трябва филмите, които се правят, телевизионните сериали и въобще програмите да са съизмерими с една Италия или с една Франция. Вие сам казахте, че парите, които се влагат в един сериал във Франция, са съвсем различни от българските. Вие сам си дадохте отговора! Значи ако не можем да го направим, по-добре да не се прави, отколкото да се прави нещо, което само трябва да маркира, че има някакъв телевизионен сериал със съмнително качество. Вие сам дадохте отговора на въпроса, така че защо ние трябва да слагаме рамка от 25%? Това е!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря.
Заповядайте за втора реплика, господин Иванов.

ИВАН ИВАНОВ (СК): Уважаема госпожо председател, уважаеми колеги!
Уважаеми господин Данаилов, аз не съм свързан нито с АБРО, нито с която и да е друга подобна организация. И, уви, Вие знаете това и поради тази причина Вашето изказване е крайно недостойно! Нещо повече, ще Ви кажа, че аз се изказвам като заместник-председател на Комисията по транспорт, информационни технологии и съобщения, където законът беше обсъждан, и като народен представител съм взел отношение, а като гражданин не приемам тази разпоредба. Не можете ли да разберете, че когато човек заема определено отношение, той изразява своя позиция? Защо винаги търсите някакъв друг подтекст? Означава ли това, че Вие като защитавате тази норма за 25%, сте пряко свързан с тази асоциация или организация на българските продуценти? Означава ли това? А може и така да е, не знам. Аз поначало считам, че в този дебат всеки един от участниците трябваше да декларира липса на конфликт на интереси. Аз декларирам за себе си. Нека другите да декларират било като продуценти, минали или настоящи, било като участници във външни продукции, дали не са в конфликт на интереси.

Що се касае до този процент, аз отново ще дам пример в един друг сегмент на културата. Спомняте ли си, господин Данаилов, как изглеждаха българските книжарници? Тоест измествам електронните медии, заменям ги с книжния пазар до 1989 г. – прашасали полици с книги, които никой не купува, и опашки два пъти седмично, когато докарват някоя интересна книга. Тогава всяко издателство имаше строго сегментирано какво да издава. Е, това, че бяха регламентирани тия проценти, включително за продукция, която никой не харесва и не търси, доведе ли до развитие? Не! По същия начин, не мислите ли, че може така да се опошлят някои телевизии, че хората да търсят да гледат други телевизии по кабела, а не българските? Аз искам да гледат българските телевизии, но за целта е необходимо нашите произведения да бъдат в конкурентна среда и да доказват своите качества. Това искам като български гражданин.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря.

Има ли желаещи за трета реплика? Няма.

За дуплика има думата Стефан Данаилов.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ (КБ): Уважаеми господин Иванов, аз не знам защо така възприехте моето ...

ИВАН ИВАНОВ (СК, от място): Защото така го казахте.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ: Не, не, аз не съм казал: „Вие сте лобист”. Понеже Вие споделихте думата „лобизъм”, от Вас излезе.

ИВАН ИВАНОВ (СК, от място): Всички знаят, че нямам.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ: Аз вярвам, че Вие сте човек, който няма такива интереси.

Извинявайте, ако така сте го разбрали. Вие споменахте лобизъм и по тази тема казах: да Ви подозирам ли Вас?

ИВАН ИВАНОВ (СК, от място): А Вие декларирахте ли?

СТЕФАН ДАНАИЛОВ: Добре, не сте лобист.

Но пак искам да Ви кажа, че във всички случаи едно кино – сигурно следите производството в братска Америка за какви пари става въпрос, когато решават да правят едни сериозни филми и сериозен сериал, за да има качество. И понеже досега такова качество и аз не съм видял, както и Вие казвате, няма да го видим още в следващо време, докато действа именно така законът. Защото няма как да принуди, да накара собствениците на телевизии да реализират такова произведение. Ако могат без външни продуценти, те трябва да го реализират. Защо трябва да е външен продуцентът?

Когато в 2001 г. в Комисията по културата говорихме да определим 25% чисто българско и 25% европейско, тогава не ни позволиха, тогава не стана. Защото под знаменателя на 50% европейско, пак ви казвам, много лесно може да се покрие именно с готови програми, които са по-евтини и се купуват отвън, а не се реализират отгук. За това става въпрос.

Това е Ваше становище, аз Ви разбирам, но нещо трябва да се направи, без да облагоденства един или друг. Ние не говорим за това, а да се произвежда. Моята тема е да се произвежда българско. Като е качествено, още по-хубаво. То, ако не е качествено, при първите три пилотни серии ще спре, както се прави в цяла Европа.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря.

За изказване има думата народният представител Асен Агов.

АСЕН АГОВ (СК): Благодаря, госпожо председател.

Уважаеми народни представители, този чл. 20, който на пръв поглед изглежда патриотичен, всъщност е на път да нанесе най-големите щети на българската култура, именно защото стои въпроса за качеството. Когато аз съм длъжен да купувам една четвърт от пазарската си чанта само определени стоки от определен магазин, аз ще ги купувам, защото съм задължен, но ще търся разнообразието в друг магазин. В резултат на всичко това, което е замислено в този чл. 20 – аз нямам никакво съмнение, че е замислено от тясна група хора с конкретни финансови интереси – никой не е говорил за разнообразието. Ето, аз не искам такава кошница. Защото утре, когато българските телевизии станат скучни, защото са длъжни да излъчват всичко, което им се предложи от независими продуценти, на практика, защото това е капацитетът на българските продуценти, тогава хората ще почнат отново да търсят други телевизии. Ще търсят други развлечения. Ето затова смятам, че това е дълбоко непатриотично. То е непатриотично, защото ще понижи качеството на българската култура. Ако имам с какво да се съглася ... (Реплика от народния представител Александър Радославов.)

Не се смейте, господин Радославов. Никой не четеше онези боклуци, които се продаваха в книжарниците едно време.

Казвам, че ако наистина искаме да има качествена българска продукция, редно е да има конкуренция. Ще се съглася с моя отдавнашен приятел Стефан Данаилов, че е необходимо да има финансови стимули, за да има качествена продукция. Но финансовите стимули са нещо, което е съвсем различно от това да задължаваш хората да ядат един и същи продукт в определени проценти. Напротив, аз съм за това да има финансови стимули и съм сигурен, че това Народно събрание ще

намери сили в себе си да отгарантира за българските продуценти такива финансови стимули, които да ги изравнят по възможности с всички останали продуценти. Дано това се случи в това Народно събрание.

Ще кажа още нещо. Знаете приказката – ще спестя нецензурните думи, за да не изпадам в положението на някои колеги, и ще спомена само две ключови думи – за лакомото и кръвта. Сещате се как изглежда тази поговорка. Според мен, самите продуценти стрелят в собствения си крак. Когато те предлагат нискокачествена продукция, съвсем естествено е приходите от реклами да са по-ниски, защото рекламното време ще бъде по-евтино. Хайде, ще кажете, телевизионните оператори ще претърпят загуби. Но утре те ще могат да плащат много по-малко за продукцията на тези независими продуценти. В крайна сметка бързите печалби, които се целят чрез тези 20%, утре ще станат точно обратното – загуби за всички нас, загуби за телевизиите, загуби за продуцентите, загуби за българското качество. Аз питам: това патриотично ли е, или не е патриотично? Според мен това е дълбоко непатриотично. Тогава, когато няма да искаш да взимаш българското, а ще търсиш всяко друго нещо, което изглежда малко по-различно от това, което ти се налага на всяка цена.

От тази гледна точка аз приветствам и съм обнадежден от изказването на госпожа Фидосова. Този е верният подход. Ние трябва да мислим наистина как да избегнем конфликта и от друга страна да намерим най-доброто решение. Идеята, според мен, за търсене на плавни степени и проценти подлежи на сериозно обсъждане, госпожо Фидосова. Защото, ако ние спечелим – мога да назова имената им и да ги изброя с пръстите на едната ръка – ако спечелим тяхната подкрепа, ще загубим подкрепата на много повече хора. Това са зрителите, това са телевизионните оператори, това са много други хора. Аз съм за това да има нова система за стимули, но не квоти. Аз съм за това да обсъдим много внимателно в предстоящия период между двете четения какво може да се направи, но пак казвам: недейте постъпвайте непатриотично! Не понижавайте качеството на българската продукция, на българските творци!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Има ли желаещи за реплики? Няма.

Има ли други народни представители, които желаят да вземат отношение? Няма. Дебатите са закрити.

Преминаваме към гласуване.

Подлагам на гласуване на първо четене Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията с вносител Министерският съвет.

Гласували 97 народни представители: за 92, против няма, въздържали се 5.

Законопроектът е приет на първо гласуване.